

Finansdepartementet

Vår ref:
Deres ref:
Oslo, 03.08.2020

Høring – Forslag til endret tidfesting av merverdiavgift ved bygge- og anleggsarbeid

1. Oppsummering

Regnskap Norge støtter de foreslåtte endringene i bokføringsforskriften. Vi mener imidlertid at det bør utredes å gi endringene generell virkning også innenfor andre områder. Videre mener vi det bør utredes nærmere om muligheten til å ikke beregne mva på omtvistede krav også bør gjelde etter fullføring.

2. Må det i dag faktureres der kravet er omstridt?

Enkelte aktører har fremmet det syn at det ikke foreligger noe ubetinget rettskrav etter bokførings- og merverdiavgiftsregelverket om å fakturere ut omtvistede krav. Det er tatt til orde for at plikten til å fakturere suspenderes der kravet er omstridt. Dette bygger på et resonnement om at entreprenøren ikke kan utstede korrekt faktura i henhold til bokføringsregelverket før det er klarlagt hvilket beløp som skal faktureres. Se f.eks artikkel publisert 26. november 2019 på bygg.no. (www.bygg.no/article/1415958).

Skattedirektoratet peker i Merverdiavgiftshåndboken i kommentarene til § 15-9 (1) om tidfesting, til at det foreligger en ubetinget plikt til å fakturere dersom selger mener han har et krav på kjøper. Finansdepartementet synes i høringsnotatet å legge dette til grunn som gjeldende rett. Vi kan imidlertid ikke se at synet om at faktureringsplikten suspenderes er imøtegått. Etter Regnskap Norges oppfatning vil det være fordelaktig om man i forarbeidene til den foreslåtte endringen presiserer dette noe nærmere.

3. Generell ordning

Regnskap Norge har fått tilbakemelding fra våre medlemmer helt i tråd med det som er kommet frem i høringsnotatet. Innbetaling av mva på omtvistede krav er et betydelig likviditetsproblem for næringslivet, særlig innenfor bygge- og anleggsbransjen.

Problemet med omtvistede krav kan imidlertid oppstå også på andre områder i næringslivet hvor det er lange kontrakter. F.eks vil utvikling av IT-systemer ligne mye på at byggeprosjekt. Ofte vil det være avtalt løpende fakturering i tråd med fremdriften i prosjektet og leveringingen av utviklingstjenestene. Vi antar det hører til sjeldenhetene at noen utfører et stort IT-prosjekt med levering i bokføringsforskriftens forstand når alt er ferdig. Det vil dermed faktureres løpende i henhold til bokføringsforskriftens § 5-2-2 til § 5-2-4, avhengig av hva som er avtalt. Da oppstår det samme problemet med fakturering av omtvistede krav.

4. Etter fullføring

Etter forslaget vil det foreligge en ubetinget plikt til fakturering ved fullføring av prosjektet. I høringsnotatet er det vist til at det også foreligger et behov for utsatt betaling av mva på omtvistede krav også etter fullføring. F.eks vil en avklaring i rettsapparatet kunne ta opp mot 5 år før rettskraftig dom foreligger.

I høringsnotatet er det vist til at en mulighet for å avvente fakturering til etter ferdigstillelse antagelig vil være i strid med statsstøtteregelverket i EØS avtalen. Dette resonnementet er imidlertid i liten grad tatt med i høringsnotatet. Etter vår oppfatning bør dette undersøkes nærmere slik at det fremstår som sikkert at dette er i strid med EØS-regelverket før man avfeier en slik løsning.

Videre bør man etter vår oppfatning utrede nærmere om et regelverk for mva på omtvistede krav kan gjøres generelt slik at det ikke vil være i strid med statsstøtte regelverket. Det vil etter Regnskap Norges oppfatning uansett være bygg- og anleggsbransjen hvor en slik regel vil ha størst betydning.

Eventuelt kan det også stilles vilkår for å unngå tilpasninger, f.eks at det innen en hvis tid er tatt rettslige skritt for å få kravet avklart.

Et annet alternativ kan være å gi en midlertidig adgang til tapsføring av omtvistede krav etter mønster fra mval § 4-7. Vi ser imidlertid at det kan by på utfordringer med symmetrien siden mottaker i utgangspunktet antas ha fradragsrett for fakturaer, selv om kravet bestrides. Her kunne man eventuelt nektet fradrag i den grad mottaker av fakturaen bestrider kravet i påvente

av at kravet er endelig avgjort. Det er imidlertid viktig at man på dette området ikke lager kompliserte regler som medfører merarbeid og fare for feil hos de næringsdrivende.

5. Tap på fordring

Vi benytter anledningen til å kommentere bestemmelsene om tap på krav på mer generelt grunnlag. Dette da vi mener løsningen på problemstillingen med omtvistede krav henger nær sammen med tap på krav. Vi får stadig tilbakemeldinger fra våre medlemmer om at regelverket knyttet til tap på krav er vanskelig å forstå og også praktiseres strengt. F.eks fremgår forholdet mellom mval § 4-7 (1) og tilhørende forskrift som noe uklar. Det fremgår av ordlyden i lovbestemmelsen at en fordring må være endelig konstatert tapt for at fordringen kan tapsføres. Forskriften har så fire eksempler på når en fordring anses endelig tapt. Vi ser imidlertid i praksis at enkelte ganger praktiseres eksemplene som kumulative vilkår for tapsføring. Videre er det anført i en rekke saker at kravet bortfaller ved foreldelse etter 3 år, hvilket vi ikke kan se det er rettskildemessig grunnlag for å hevde. Når et krav er foreldet er det stor sjans for at det er tapt. Dersom kravet enten er erkjent, eller kreditor av andre grunner fortsatt har et håp om å kunne få dekning kan ikke 3-årsfristen i foreldelsesloven være avgjørende. På den annen side vil foreldelse være en god indikasjon på nettopp at kravet er endelig konstatert tapt.

Det fremgår av Merverdiavgiftshåndboken 2020 s 477 at Skattedirektoratet fortsatt viser til at Finansdepartementet i et brev av 31. oktober 1994 til en bransjeorganisasjon har uttalt at selv om aktivitetene som nevnt i bokstav b og c i forskriftens § 4-7-1 er fulgt, kan det ikke oppstilles en presumsjon for at tapet er endelig konstatert. Denne uttalelsen gjør det vanskelig for næringslivet å forholde seg til bestemmelsen. Etter vår oppfatning må en korrekt tolkning av regelverket, hensyntatt at forskriften etter sin ordlyd inneholder eksempler på hva som skal til for at en fordring kan anses tapt, nettopp inneholder en slik presumsjon. Så er det eventuelt andre omstendigheter som gjør at fordringen ikke kan anses tapt.

Med vennlig hilsen,
Regnskap Norge

Christine Lundberg Larsen
Adm. Dir.

Richard Haave Hanssen
Fagansvarlig mva